

Kontakty z Mediami i
Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 16/21
Luksemburg, 17 lutego 2021 r.

Wyrok w sprawie T-238/20
Ryanair DAC / Komisja

Wprowadzony w Szwecji w kontekście pandemii Covid-19 system gwarancji pożyczek w celu wsparcia przedsiębiorstw lotniczych posiadających szwedzką koncesję jest przeznaczony na zarządzenie poważnym zaburzeniem w gospodarce tego państwa członkowskiego i jest zgodny z prawem Unii

Przyjmuje się domniemanie, że system ten został wprowadzony w interesie Unii

W kwietniu 2020 r. Szwecja zgłosiła Komisji Europejskiej, w kontekście pandemii Covid-19, środek pomocy w postaci systemu gwarantowanych pożyczek mającego na celu wsparcie przedsiębiorstw lotniczych posiadających szwedzką koncesję¹ (zwany dalej „systemem gwarantowanych pożyczek”). System ten dotyczy konkretnie przedsiębiorstw lotniczych, które na dzień 1 stycznia 2020 r. posiadały koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w dziedzinie lotnictwa, z wyjątkiem przedsiębiorstw lotniczych realizujących loty nieplanowane. Maksymalna kwota gwarantowanych pożyczek w ramach tego systemu wynosi 5 mln koron szwedzkich (SEK), przy czym gwarancja powinna zostać udzielona najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. i pozostać w mocy przez maksymalnie sześć lat.

Uznawszy, że zgłoszony system stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja oceniła go w świetle swego komunikatu z dnia 19 marca 2020 r. zatytułowanego „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID 19”². Decyzją z dnia 11 kwietnia 2020 r.³ Komisja uznała zgłoszony system za zgodny z rynkiem wewnętrznym w świetle art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. W myśl tego postanowienia za zgodną z rynkiem wewnętrznym można uznać pomoc mającą na celu zarządzenie poważnym zaburzeniem w gospodarce państwa członkowskiego.

Przedsiębiorstwo lotnicze Ryanair wniosło skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji, która to skarga została jednak oddalona przez dziesiątą izbę w składzie powiększonym Sądu Unii Europejskiej. W tym kontekście Sąd zbadał po raz pierwszy kwestię zgodności z prawem systemu pomocy państwa przyjętego w reakcji na konsekwencje pandemii Covid-19, w świetle art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE⁴. Sąd wyjaśnił ponadto związek między regułami dotyczącymi pomocy państwa a przewidzianą w art. 18 ust. 1 TFUE zasadą niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową i zasadą swobodnego świadczenia usług.

Ocena Sądu

W pierwszej kolejności Sąd przeprowadził kontrolę decyzji Komisji w świetle art. 18 ust. 1 TFUE, który zakazuje wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową w zakresie

¹ Koncesję wydaną na podstawie art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1008/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. 2008, L 293, s. 3).

² Dz.U. 2020, C 91 I, s. 1, zmienionego komunikatem Komisji – Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej pandemii COVID-19 (Dz.U. 2020, C 112 I, s. 1).

³ Decyzja Komisji C(2020) 2366 final w sprawie pomocy państwa SA.56812 (2020/N) – Szwecja – COVID 19: system gwarantowanych pożyczek dla przedsiębiorstw lotniczych.

⁴ W wyroku z dnia 17 lutego 2021 r., Ryanair/Komisja (T-259/20), Sąd zbadał kwestię zgodności z art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE systemu pomocy przyjętego przez Francję w reakcji na konsekwencje pandemii Covid-19 na francuskim rynku przewozów lotniczych.

zastosowania traktatów i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych, które one przewidują. Ponieważ według Sądu art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE należy do takich postanowień szczególnych, jego zadaniem jest zbadanie, czy system gwarantowanych pożyczek mógł zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym w świetle tego postanowienia.

W tym względzie Sąd potwierdził, po pierwsze, że cel systemu gwarantowanych pożyczek spełnia przesłanki określone w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, jako że system ten **rzeczywiście zmierza do zaradzenia poważnym zaburzeniom w szwedzkiej gospodarce spowodowanym przez pandemię Covid-19, a zwłaszcza poważnym negatywnym skutkom tej pandemii dla sektora lotniczego w Szwecji**, a zatem dla realizacji połączeń lotniczych na terytorium tego państwa członkowskiego.

Sąd stwierdził, po drugie, że ograniczenie zastosowania systemu gwarantowanych pożyczek do przedsiębiorstw lotniczych posiadających szwedzką koncesję **jest właściwe dla realizacji celu w postaci zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce Szwecji**. W tym względzie Sąd podkreślił, że w myśl rozporządzenia nr 1008/2008 posiadanie szwedzkiej koncesji jest w rzeczywistości równoznaczne z istnieniem głównego miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorstw lotniczych na szwedzkim terytorium i podleganiem przez nie nadzorowi władz szwedzkich w odniesieniu do kwestii finansowych i dobrej reputacji. W ocenie Sądu przepisy wskazanego rozporządzenia ustanawiają wzajemne obowiązki między przedsiębiorstwami lotniczymi posiadającymi szwedzką koncesję a szwedzkimi władzami, a zatem kreują szczególny i stabilny związek między nimi, odpowiadający we właściwy sposób przesłankom określonym w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

W odniesieniu do proporcjonalnego charakteru systemu gwarantowanych pożyczek, Sąd podkreślił ponadto, że przedsiębiorstwa lotnicze kwalifikujące się do objęcia systemem pomocy przyczyniają się do zapewnienia obsługi większości połączeń regularnych w Szwecji, zarówno w zakresie przewozów towarowych, jak i pasażerskich, co odpowiada celowi, jakim jest zapewnienie funkcjonowania szwedzkiego systemu komunikacji. Rozszerzenie wspomnianego systemu pomocy na przedsiębiorstwa niemające siedziby w Szwecji nie pozwoliłoby natomiast na osiągnięcie tego celu.

Mając na uwadze różnorodność badanych sytuacji, Sąd potwierdził również, że Komisja nie popełniła błędów w ocenie, gdy uznała, że **rozpatrywany system pomocy nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu zamierzonego** przez władze szwedzkie, który stał się kluczowy, zważywszy, że pod koniec marca 2020 r. państwo to odnotowało spadek o około 93% lotniczego ruchu pasażerskiego w trzech głównych szwedzkich portach lotniczych.

W świetle tych ustaleń Sąd potwierdził, że cel systemu gwarantowanych pożyczek spełnia wymogi odstępowstwa przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE i że zasady przyznawania tej pomocy nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu. W związku z tym ów system nie wprowadza również dyskryminacji zakazanej na podstawie art. 18 akapit pierwszy TFUE.

W drugiej kolejności Sąd zbadał decyzję Komisji w świetle swobody świadczenia usług ustanowionej w art. 56 TFUE. W tym względzie Sąd przypomniał, że ta podstawowa swoboda nie ma, jako taka, zastosowania w dziedzinie transportu, objętej szczególnym reżimem prawnym, któremu podlega wskazane rozporządzenie w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty. Celem tego rozporządzenia jest właśnie określenie warunków stosowania zasady swobodnego świadczenia usług w sektorze transportu lotniczego. Ryanair nie podniósł jednak, że rozporządzenie to zostało w jakikolwiek sposób naruszone.

W trzeciej kolejności Sąd oddalił zarzut, według którego Komisja naruszyła ciążący na niej obowiązek wyważenia korzystnych skutków pomocy z jej niekorzystnymi skutkami dla warunków wymiany handlowej i utrzymania niezakłóconej konkurencji. W tym względzie Sąd wskazał, że takie wyważenie skutków pomocy nie jest wymagane w świetle art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, **ponieważ domniemywa się, że środki pomocy przyjmowane w celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego, takie jak rozpatrywany system**

gwarantowanych pożyczek, zostały przyjęte w interesie Unii, gdy są one konieczne, odpowiednie i proporcjonalne.

Sąd oddalił wreszcie jako bezzasadny zarzut dotyczący naruszenia obowiązku uzasadnienia i stwierdził, że nie jest konieczne badanie zasadności zarzutu dotyczącego naruszenia uprawnień procesowych wywodzonych z art. 108 ust. 2 TFUE.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106